

Esperanto w Stowarzyszeniu KST i K „Kolejarz”

W latach 1980-2000 działalność Polskiej Sekcji Kolejarzy Esperantystów (PEFA) była bardzo znacząca na forum Światowej Organizacji Kolejarzy Esperantystów (IFEF). W 1987r. PEFA była organizatorem w Katowicach największego w powojennej historii, światowego Kongresu Kolejarzy Esperantystów, w którym uczestniczyło ponad 450 osób z kilkudziesięciu krajów. Po kilku latach przerwy, spowodowanej między innymi brakiem wyboru władz (Pani Maria Zalewska Przewodnicząca Polskiej Sekcji przestała być kolejarzem i zrezygnowała z pełnionej funkcji) w 2005r. polscy kolejarze esperantyści postanowili wznowić działalność. Stało się to między innymi za sprawą starań Przewodniczącego Komitetu Międzynarodowej Federacji Kolejarzy Esperantystów IFEF Jindricha Tomiszka, oraz członka Zarządu Stowarzyszenia Tadeusza Krajewskiego, przewodniczącej Komisji Kultury Marii Ogonowskiej oraz Haliny Sobiech i Doroty Mączki, esperantystek z IZ Siedlce. W siedzibie Stowarzyszenia KST i K „Kolejarz” w Warszawie podjęto stosowne decyzje z udziałem w/w osób. Następnie w Ślesinie k. Konina w lutym 2005 r. na spotkaniu założycielskim został wybrany nowy Zarząd PEFA. Przewodniczącym został Wiesław Libner, a jego zastępcą Halina Sobiech. W 2006 r. Polska Sekcja Kolejarzy Esperantystów zorganizowała w Siedlcach Ogólnopolski Kongres PEFA, który scementował działalność polskich kolejarzy esperantystów. Największe ośrodki PEFA to Poznań, Siedlce, Wrocław, Gdańsk i Białystok.

W latach 2006-2008 PEFA wydawała polsko-esperancki miesięcznik, biuletyn „Verda Lumo”- („Zielone Światło”), wspierając między innymi akcję „Bezpieczny Przejazd”, pokazując często w sposób humorystyczny nowości oraz problemy PKP oraz ucząc słów i zwrotów w języku esperanto. Od 2005 roku delegacje polskich kolejarzy biorą udział w Kongresach IFEF, które rokrocznie odbywają się w różnych krajach.

Na 59-tym Kongresie w Paryżu Zarząd IFEF podjął decyzję o organizacji 60-tego jubileuszowego Kongresu IFEF w kraju twórcy tego języka – Zamenhoffa - w Polsce. W 2008 r. Kongres odbył się w Poznaniu. Dzięki wsparciu Stowarzyszenia KST i K „Kolejarz”, władz miasta Poznania, IR i IZ Poznań Kongres miał bogaty program edukacyjny, artystyczny i turystyczny. Zwiedzano Lokalne Centrum Sterowania Węzła Poznań, parowozownię w Wolsztynie, Rogalin, Kórnik, Gniezno, Biskupin, Lednicę. Trasa nieobligatoryjnej wycieczki pokongresowej, w której uczestniczyło 40 osób z 10 krajów i z Chin pozwalała zwiedzić Kruszwicę, Toruń, Malbork, Gdańsk, Olsztyn, Białystok i Warszawę.

W 2018 r. Polska Sekcja Kolejarzy Esperantystów wraz z Dolnośląskim Związkiem Esperantystów we współpracy z SKST i K „Kolejarz” zorganizowała 80-ty Kongres IFEF. Obrady i prezentacje artystyczne miały miejsce na odnowionym dworcu Wrocław Główny oraz w uniwersyteckiej Sali Leopoldinum. Wycieczka pokongresowa skończyła się w Krakowie. (szersza informacja o Kongresie zamieszczona jest w raporcie na stronie kolejarz.org).

W 2020 roku miał odbyć się polsko-niemiecki Kongres we Frankfurcie nad Odrą i w bratnich Słubicach. Niestety pandemia koronowirusa pokrzyżowała te plany i ostatecznie Kongres IFEF odbył się w maju 2021 w formie wirtualnej.

W 2022 r. Światowy Kongres Kolejarzy Esperantystów odbył się w Beroun (Czechy). W imprezie tej brała udział ponad 20-osobowa grupa polskich kolejarzy i sympatyków kolei. Dzięki tak dużej grupie Polskiej Sekcji Kolejarzy Esperantystów udało się zorganizować spotkanie i wybrać nowy Zarząd PEFA. Przewodniczącym pozostał Wiesław Libner, a w skład Zarządu weszły Barbara Pawlak, Teresa Pomorska i Halina Radola. Następnie członkowie PEFA spotkali się w miesiącu wrześniu w Poznaniu (w dawnym Domu Kolejarza) podczas Artystycznych Konfrontacji Esperanckich (ARKONES).

W 2022r podczas jubileuszowego 70-tego Kongresu FISAIC w Strasburgu (Francja) pan Wiesław Libner został odznaczony medalem Honorowego Członka FISAIC. Medal ten wraz z dyplomem został mu wręczony na uroczystościach jubileuszu Stowarzyszenia KST i K „Kolejarz” w Suchedniowie.

Pan Libner działalność w ruchu esperanckim zaczął już w 1975 r na studiach w Poznaniu, będąc jednocześnie redaktorem pisma „Informilo”. Jest pilotem wycieczek w języku esperanto, organizatorem dorocznych Artystycznych Konfrontacji Esperanckich ARKONES w Poznaniu, spotkań studentów Interlingwistyki UAM, autorem wierszy w języku polskim i esperanto. Jest członkiem Komisji Nazewnictwa i Komisji Technicznej IFEF. Bierze udział w Ogólnopolskich Prezentacjach Kolejowych Artystów Amatorów OPAK w Krakowie. Prowadzi też Dom Kultury Kolejarza w Poznaniu.

Kolejny Kongres IFEF odbędzie się w dniach 6-12 maja w Antwerpii i z Polski mimo dość wysokich kosztów uczestnictwa zgłosiło się już 10 osób.

Maria Ogonowska
Komisja Kultury